

סדנה בנושא הכנה לקריירה - מיזם כיתתי (הצעה לסדנה בסמסטר א')

הסדנה בנושא "הכנה לקריירה" מתקיימת במסגרת התוכנית "מגמה לעתיד", במשך שלוש שעות שבועיות בכל ששת הסמסטרים של התוכנית. את הסדנה מנחה מרפאה בעיסוק בשותפות עם מחנכת הכיתה. המטרות העיקריות של הסדנה בסמסטר הראשון של שנה א' הן:

- היכרות וגיבוש הכיתה.
 - העמקת ידע: היכרות עם מיומנויות התעסוקה הבסיסיות (11 המיומנויות).
 - מודעות עצמית: העמקת המודעות העצמית והיכרות כל צעיר את עצמו: חוזקות וחולשות ביחס למיומנויות התעסוקה.
 - שיפור המיומנויות: לקראת היציאה להתנסות בסמסטר השני.
- להלן מוצעת אפשרות לקיים את סדנת ההכנה לקריירה בסמסטר א' של שנה א' במתודה של מיזם כיתתי. הצעה זו כוללת:

- תכנון, גיבוש וביצוע של מיזם כיתתי.
 - קיום שיח והמשגה בהתייחס לתהליכי העבודה של המיזם.
 - פיתוח מיומנויות ביצוע בתעסוקה באמצעות המיזם.
- על פי הצעה זו, משתתפי "מגמה לעתיד" בשנה א' בסמסטר הראשון יתכננו ויבצעו מיזם כיתתי במשך שלושה עד ארבעה חודשים ויקדישו לכך לפחות שלוש שעות שבועיות במהלך הסמסטר. נושא המיזם ותוכנו ייבחרו על ידי כלל צעירי הכיתה ויתוכננו בתהליך קבוצתי. המיזם יסתיים עד סוף סמסטר א' של שנה א'. קיום הסדנה באופן זה יתרום:

- להעמקת ההיכרות והקשר בין הצעירים לבין עצמם ובינם לבין צוות הכיתה,
- להסתגלות של הצעירים לתוכנית,
- להבנתם את תהליך התפתחותם לקראת המעבר מ"צעיר" ל"אדם עובד".

רציונל

1. המיזם מאפשר חשיפה והתנסות ראשונית בדרישות עולם העבודה.
2. המיזם מהווה שדה לפיתוח 11 מיומנויות תעסוקה, להתנסות בהן וללמידת מושגים אלו כהכנה להתנסות שתחל בסמסטר ב'.
3. המיזם מאפשר הגברת המודעות לחוזקות ולקשיים של הצעירים בכלל ובהתייחס לשדות שאינם לימודיים-עיוניים ולמיומנויות תעסוקה.

המסמך כתוב בלשון זכר ונקבה לחליפין מטעמי נוחות בלבד והוא מיועד לשני המינים במידה שווה.

4. המיזם מאפשר יצירת עניין וגוון בסמסטר הראשון של הלימודים, טרם היציאה להתנסות.
5. המיזם מאפשר הצגת הישגים ותוצרים בטווח הקצר.
6. המיזם תורם לתחושת המסוגלות, הסיפוק האישי והשייכות לכיתה.
7. המיזם מקדם את הגיבוש החברתי של המשתתפים.

בחירת המיזם

תהליך בחירת המיזם יכול להתבצע באמצעות:

- סיעור מוחות מקדים של חברי הצוות והצגה של שניים עד שלושה רעיונות בפני הצעירים לבחירה.
 - סיעור מוחות ביחד עם הצעירים.
- בכל מקרה, הבחירה הסופית של המיזם, תוכנו ואופן העבודה עליו יעשו כחלק מתהליך העבודה עם הצעירים.

קריטריונים לבחינת הרעיונות ולבחירתם

1. **רכיבים:** משימות המיזם יכללו רכיבים אקדמיים-קוגניטיביים וטכנולוגיים, חברתיים ורגשיים. **בפישוט:** המיזם יאפשר למידה והבנה בתחומים טכנולוגיים, חברתיים ורגשיים.
2. **התאמת הסביבה:** המיזם יתקיים בסביבה שתאפשר את ההתאמות הנדרשות, תוך העדפת סביבה שאינה כיתתית. זאת, כדי לתרום לגיוון החוויה והלמידה. **בפישוט:** המקום שבו יתרחש המיזם יאפשר את ההתאמות שהמשתתפים זקוקים להן ועדיף שיהיה מחוץ לכיתה, כדי להגביר את החוויה.
3. **היתכנות:** האפשרות ליישום המיזם והעלויות הנדרשות לצורך ביצועו; הערכת תקציב במידת הצורך. **בפישוט:** התייחסות לעלויות הכספיות של המיזם, האם יש צורך לגייס משאבים לצורך ביצועו ואם כן, כיצד ייעשה גיוס הכסף.
4. **גיוון במשימות:** הגיוון יאפשר לכל חברי הכיתה לקחת חלק במיזם, תוך התחשבות ביכולות, במגבלות האישיות ובכישורים של כל אחד מהמשתתפים. **בפישוט:** המיזם יכלול מגוון תפקידים, כדי לאפשר למשתתפים לבחור את התפקיד המועדף עליהם ולהתנסות ביותר מתפקיד אחד.
5. **יצרנות:** מומלץ לבחור במיזם שבו יש תוצר סופי (יש לתת עדיפות לתוצר משותף, כלומר כל אחד לוקח חלק אחר במיזם ועובדים יחד כדי לייצרו). מיזם משותף מעודד שיח על העבודה המשותפת, מקנה מיומנויות של עבודת צוות, תקשורת בין-אישית, נתינה וקבלת משוב מעמיתים לעבודה.

בפישוט: מיזם המתבצע באמצעות עבודת צוות ובסופו תוצר כלשהו.

6. פוטנציאל להמשכיות המיזם: בהתאם לרצון המשתתפים.

בפישוט: יש לחשוב האם המיזם אמור להסתיים בסוף הסמסטר או שמבקשים להמשיכו, ואם כן - כיצד?

דגשים לשיחה עם הצעירים

1. לשאול שאלות על העדפות, תוך שימוש במושגים ובערכים הלקוחים מעולם הבחירה תעסוקתית:
 - מה אני אוהב? מה נעים לי? מה כיף לי לעשות? (נטיות).
 - במה אני טוב? במה אני מצליח? במה אזדקק לעזרה? (כישורים).
 - מה חשוב לי לקבל מהמיזם? מה חשוב לי לתת? (ערכים).
 2. לעודד את הצעירים לשאול שאלות גם אם אינם יודעים את התשובה כרגע.
 3. לעודד את הצעירים לבטא העדפה ביחס למיזם (אשמח אם המיזם יעסוק בשיווק/פרסום/סרטונים/כתיבה) והעדפה ביחס לחלק שלהם במיזם (אני מעדיפה לתרום למיזם בעבודה משרדית או משהו שעושים בתוך חדר, פחות כיף לי להסתובב בחוץ).
 4. לנסח עם הכיתה קריטריונים/שיקולים נוספים לבחירה במיזם מעבר להעדפות האישיות. לדוגמה:
 - המיזם עונה על צורך קהילתי/צורך של המוסד החינוכי.
 - המיזם כולל מגוון סוגי משימות.
 - המיזם יאפשר לנו ללמוד דברים חדשים.
- המיזם ייבחר בדרך של הסכמה על ידי כלל הכיתה או באמצעות הצבעה גלויה או חשאית - על פי שיקול דעת הצוות ובהתאם לצורכי הצעירים באותו שלב.

לוח זמנים לביצוע

- על המיזם להתחיל לאחר שהצוות החינוכי והטיפולי קיים שיחות אישיות עם הצעירים לצורך היכרות והערכה ראשונית. מומלץ להתחיל את המיזם באוקטובר, עם סיום החודש הראשון (ספטמבר) של ההסתגלות.
- משך המיזם יהיה כארבעה חודשים - מאוקטובר עד סוף ינואר. מומלץ להגדיר את היעדים כך שיהיו תוצרים בסוף כל חודש, כדי לראות התקדמות ולהציג שיפור מחודש לחודש.
- במחצית השנייה של תקופת המיזם (נובמבר או דצמבר) - מקדמת התעסוקה תצפה במשתתפים ותקיים איתם שיחת משותפת בנוגע לשליטתם ב-11 מיומנויות הביצוע בתעסוקה (כלי המשלב רצ"ב כנספח למסמך זה). מטרת המשותפת: להכין את הצעירים למשלב זה, שיתקיים במהלך ההתנסות התעסוקתית שלהם עם הממונה במקום ההתנסות.

- בדצמבר תיעשה חשיבה על הדרך שבה מסיימים את המיזם או על האופן שבו ממשיכים, אם הוחלט להמשיכו גם באופן חלקי. במפגש זה יושם דגש על מושגים וערכים מרכזיים הקשורים בעולם העבודה.

היקף העבודה במסגרת המיזם

1. המיזם יתקיים פעם בשבוע בשלוש השעות המוקדשות לסדנת הכנה לקריירה + שעה נוספת. סך הכול ארבע שעות שבועיות.
2. יש חשיבות לשעת ההתחלה של המיזם במערכת. עליו להתחיל בשעה הראשונה ולהתקיים עד השעה הרביעית, וזאת כדי לאפשר שיח על נושא הנוכחות וההגעה בזמן.

"טיפים" מהמנוסים - המלצות

במכללת אורט קריית ביאליק, במסגרת המיזם, התקיימה זו השנה הראשונה מערכת עיתון. במערכת שלוש מחלקות – תוכן; עיצוב ועריכה; נראות והפצה. במחלקת התוכן התבקשו הצעירים לבחור נושא ולכתוב כתבה (ניתנה אפשרות לבחור גם מתוך מאגר נושאים). במחלקת העיצוב והעריכה אספו את הכתבות וערכו אותן לעיתון, כולל שער. במחלקת נראות והפצה הכינו שקיות מעיתונים ואליהן הכניסו את העיתונים המודפסים. המלצות:

1. לשלב במהלך שעות העבודה בסדנה שיח בנושאי הסדנה ולברר את מושגי היסוד: 11 מימונויות התעסוקה, נטיות, כישורים וערכים כבסיס לבחירה תעסוקתית.
2. להגדיר בתחילת המיזם, על ידי הכיתה, כללי התנהגות אשר לדעת המשתתפים והצוות חייבים להתקיים במהלך העבודה.
3. להגדיר את שעות העבודה, ההפסקה והלמידה/העיבוד על ידי הצוות. בקריית ביאליק הוגדרו השעות: 70% עבודה; 30% למידה והפסקות (מהניסיון שלנו במהלך החודשים הייתה דינמיות מסוימת בשעות על פי צרכים שעלו מהשטח).
4. להגדיר מראש את רשימת המונחים שהצוות רוצה להקנות לצעירים בכל חודש, אך להתאים את המונחים לצרכים העולים מהשטח (מהניסיון הסתבר, שעל אף שהצוות הגדיר מראש את המונחים, בפועל הצרכים היו אחרים).
5. להוסיף לכל צעיר אחריות על תחום מסוים במיזם או בסביבתו (למשל: אחראי טכני על תאורה, מזגנים, מחשבים; אחראי על עמדת קפה-תה; אחראי על רישום נוכחות, ועוד).
6. לקיים פגישה חודשית של הצוות לצורך מעקב ועדכון המטרות האישיות והקבוצתיות.

חלוקת עבודה בצוות

1. את המיזם מנהלות מחנכת הכיתה והמרפאה בעיסוק בתפקידן כמנחות הסדנה. אם מתאפשר, מומלץ לעבוד ביחד על כתיבת התכנים ועל גיבוש דרכי העבודה. אם הדבר לא מתאפשר, הנושא יהיה באחריותה של המרפאה בעיסוק.
2. רצוי שמקדמת התעסוקה תגיע לסדנת העבודה לצורך תצפיות והיכרות עם הצעירים, בפרט לקראת השיבוץ למקומות ההתנסות בסמסטר השני. ניתן לבחון שיתוף אנשי צוות נוספים במידת הצורך ועל פי תוכן המיזם.

ההצעה נכתבה בעקבות מיזם שבוצע במכללת "אורט קריית ביאליק" ותועד על ידי יעל היידנפלד, מרפאה בעיסוק במסגרת התוכנית.